

Tisztelt Nem olimpiai sportágak versenysportjéért felelős szakmai tagozat!

A Magyar Repülő Szövetség Siklórepülő szakága nevében szeretnénk az alábbi szakmai beszámolót benyújtani Önöknek, amit az Önök által küldött szempontrendszer alapján állítottunk össze:

1. A sportág nemzetközi erőviszonyainak alakulása az elmúlt négy év (világjátékok közötti négy éves ciklus) tükrében, a sportág helye a nemzetközi mezőnyben.

A siklórepülő szakág és ezen belül a siklóernyős célraszállás eddig még nem volt a Nem Olimpiai Sportágak közé sorolva. Az Ejtőernyős célbaugrás helyett lett betéve a Világjátékok programjába a mi sportágunk. Ettől függetlenül folyamatosan készültünk az egyéb siklóernyős célraszálló világversenyekre. Páros években Európa Bajnokságokon, páratlan évben pedig Világbajnokságokon vettünk részt. Ezek mellett a minden évben több helyszínen zajló Világkupákban is szerepeltünk lehetőségeinkhez képest. 2009-ben Hajdúszoboszlón mi is rendeztünk egy nagy sikerű világkupát. Versenyzőink folyamatosan lépve előre, felküzdötték magukat a siklóernyős célraszálló világranglista elejére. Általában 3-4 Magyar versenyző a legjobb 100 között tartják számon, de a top 20-ban is szerepel az egyik pilótánk. A havonta frissülő egyéni ranglista az alábbi linken található meg :
http://civlrankings.fai.org/?a=326&ladder_id=4&

A nemzetek között a 9-11. hely között mozgunk. Javulást az idén augusztusi világbajnokságon várunk. A Nemzetek közötti rangsor itt található:
http://civlrankings.fai.org/?a=328&ladder_id=4&ranking_date=2013-08-01&

Mindkét listán a volt Jugoszláv tagállamok dominanciája figyelhető meg, de az utóbbi években távol keleti országok is felzárkóztak a legjobb 10 közé (Indonézia, Thaiföld) Az utóbbi 4 évben Magyarország stagnált, vagy minimálisan változott a pozíciónk.

2. A sportág sportdiplomáciája az világjátékok közötti ciklusban és a világjátékokon.

A siklóernyős célraszállás a Világjátékoktól függetlenül folyamatosan fejlődött/fejlődik. Egyre több nemzet és sportoló vesz részt a versenyeken annak ellenére, hogy a siklórepülő társadalomban a célraszállás háttérbe van szorítva a távrepülés mögé. Ez hazánkban sincs másként sajnos. Szerencsére a világversenyeken elért jó eredmények következtében egyre jobb pozíciót foglalunk el a siklórepülő körében, de még messze nincs annyira elfogadva a sportunk, mint a távrepülés. Mi Magyarok is sokat tettünk azért, hogy ez a sportág is népszerűvé váljon. Részben azzal, hogy szinte minden nagyobb versenyen részt vettünk lehetőségeinken képest mint versenyzők, másrészt viszont a hazai rendezésű Nemzeti Bajnokságokat OPEN és FAI2-es kategóriában tartottuk meg, így nyitva áll minden külföldi versenyző előtt. A célraszálló szövetségi kapitányunk Magyarország mellett Romániában, Montenegróban, Szlovákiában is elősegítette a célraszállást, mint versenysport megalakulását.

3. A sportági szakszövetség elnöksége, szakmai bizottságai, szponzorai milyen módon segítették a világjátékokra történő felkészülést és szereplést.

Sajnos a célraszálló szövetség nagyon későn értesült arról, hogy az akreditácót szerzett versenyzőiknek van lehetősége felkészülni, illetve kiutazni a versenyre. Sokáig az ejtőernyős szövetség készült erre, bár nekik nem volt akkreditált versenyzőjük az idei Világjátékokra... Maga a Magyar Repülő Szövetség és a MOB is csak a siklóernyős versenyzőkön keresztül

értesült arról, hogy Magyar pilótákat is beválogatták az idei Világjátékokra. Ennek tükrében az idei év márciusában kezdtünk el komolyan készülni a Világjátékokra. Mivel eddig semmilyen támogatásunk, szponzorunk nem volt, minden versenyző saját erejéből készült a versenyekre a lehetőségeihez képest. Ahogy a MOB-tól megkaptuk a felkészülésre szánt támogatást első felét a Magyar Repülő Szövetségén keresztül, már több felkészülési versenyre el tudtunk menni, illetve komolyabb edzőtáborokat tudtunk tartani. Problémát jelentett viszont, hogy a mai napig nem kaptuk meg a felkészülésre szánt támogatás hivatalos pénzfelhasználási feltételeit. Ez a felhasznált összegek elszámolásánál lehet probléma.

4. Az világsjátékra bekerült kerettagok és az világsjátékon indulók egyesületeivel, szakosztályaival történő kapcsolat a felkészülés során.

Mivel az akreditációt szerzett pilóták és az FAI által hivatalosan megjelölt tartalék pilóták névsora gyakorlatilag a válogatott keret $\frac{3}{4}$ -ét tartalmazta, így az egyébként is közös felkészülés, kapcsolat tartásban nem volt probléma. Az egyik akreditált pilóta és az egyik tartalék pilóta gyakorlatilag a Magyar Repülő szövetség siklórepülő szakági vezetése. A másik akreditált pilóta és tartalék pilóta egy közvetlenül a vezetés alá rendelt egyesület tagjai, így nem volt probléma itt sem a kapcsolat tartás terén.

5. A sportág doppingellenes tevékenysége

A siklóernyős célraszállítás, mint sportág eddig nem volt kapcsolatban dopping ellenőrzéssel. Mivel ez nem egy fizikai, vagy magasabb állóképességet igénylő sportág, így nemzetközi szinten sem volt jelen a dopping kérdés. Ennek ellenére minden siklóernyős pilóta szívesen vetette alá magát a doppingvizsgálatnak, és csatlakozott azoknak a versenyzők táborához akik a tiszta, és doppingmentes versenyzést támogatják.

6. A sportág és a MOB kapcsolata a világsjátékra történő felkészülés és a közvetlenül a világsjáték alatt.

A 3. pontban említett késedelmes kapcsolatfelvétel után viszont már olajozottan és rugalmasan tartottuk a kapcsolatot a MOB vezetésével. Minden kérdésre, kérésre igyekeztünk a lehető leghamarabb válaszolni, illetve megfelelni. A Világsjátékok alatt is megvolt a megfelelő kapcsolat a MOB vezetésével, mind személyes találkozások által, mind telefonos elérhetőségen keresztül. A fontos pillanatokban (akreditációs központ, záró rendezvény) folyamatosan ott volt a MOB egyik alkalmazottja és segített mindenben.

7. A kvalifikációs és az eredményességi célkitűzések teljesülése a felkészülési programban foglaltakhoz képest.

A Világsjátékokra való kvalifikáció az alábbi honlapon olvashatók szerint történt: <http://www.fai.org/iwga/paragliding/paragliding-accuracy-athletes> /[Paragliding Accuracy Pilot Selection Criteria](#) A kvalifikációs rendszer szerint a pillanatnyi világranglista alapján egy férfi és egy női pilótánk kapott akreditációt a Világsjátékokra. Sajnos az akreditált női pilótánknak a bokájával komoly egészségügyi problémák adódtak, így a versenyen való részvételtől visszalépett. Helyére az FAI által megjelölt hivatalos tartalék lépett. Mindez borította az eredeti felkészülési tervet. Gyorsított ütemben zajlott a felkészülés az utolsó pillanatig. A Világsjátékokon elért eredményességi célkitűzések felemás módon alakultak. A férfi

kategóriában némileg jobb eredményre számítottunk. ennek okait a következő pontban fejtük ki. A női eredményesség viszont az elvárt fölött teljesült, mivel a felkészülési idő az eredeti felkészülési programterv felére sem volt elég.

8. A világbajnokságon részt vett csapat, játékosok, versenyzők, egységek teljesítményének értékelése, az eredményesség vagy sikertelenség szakmai okai.

A Női mezőnyben Bolyán Anikó képviselte Magyarországot. Mivel az eredetileg akreditációt szerzett Tóth Zsuzsanna helyet utazott ki a világbajnokságra. Fokozott figyelemmel kísérte minden pilóta nálunk a versenyen elért eredményét. Viszonylag kevésnek számít a 3 éves versenytapasztalata, de már ő is indult több világbajnokságon (Világ illetve Európa bajnokság) Az általa elért 5. helyezés a női mezőnyben kellemes meglepetés volt mindannyiunk számára. Sajnos elég későn derült ki, hogy mégis ő kerül be a csapatba, így a rendelkezésre álló idő alatt intenzív edzést hajtott végre. Hétköznap és minden második hétvégén Hajdúszoboszlón Kaszás Sándor siklóernyős oktató iránymutatása alapján gyakorolt, néha elég extrém körülmények között. Egyéb hétvégeken Magyarországon Ónodi Miklós szövetségi kapitány segítette a felkészülésben. Igyekezett a Caliban várható időjárási viszonyokra készülni. A jobb eredmény elérése érdekében igen komoly anyagi áldozatot vállalva vásárolt egy teljesen új, az élvonalban jelenleg legjobb típusú siklóernyőt. Sajnos már az első futamban volt egy rontott feladata. Jó helyre érkezett, de a leszállás során leért a siklóernyő ülése (beülő) alja a talajra. A szabályok szerint ez érvénytelen leszállásnak minősül. Ennek tudatában mégis sikerült a további leszállásoknál jó eredményt elérni, amivel az ötödik helyre jött fel az erős női mezőnyben. Eredményét igazolja, hogy a világranglistán előtte szereplő versenyzőt is sikerült megelőznie. Ha az első repülés során nem lett volna a hiba, valószínűleg még jobb helyezést ért volna el.

A Világbajnokságok másik Magyar indulója Kaszás Sándor volt. Az első futam remek kezdésekor még a második helyen állt, de a második futamban egy kisebb hiba is elég volt, hogy azonnal visszacsússzon a 15. helyre. A probléma több dologra vezethető vissza. Az ő által használt siklóernyő egy régebbi típus, közel 10 éves. Ezzel a típussal már nem nagyon repülnek ilyen jellegű versenyen. Részben a kialakítása, másrészt az akkor használt anyagok tulajdonsága miatt nehezebb az utolsó pillanatban irányban tartania siklóernyőt. A problémához hozzájárult még az is, hogy az optimális felszálló súly alatt terheli a siklóernyőt kb. 10-kg-al. Mindezek elegendőek ahhoz, hogy a jó pozícióhoz képest 20-30cm-el rosszabb eredményt érjen el. Ezen a szinten ez már komoly visszacsúszást eredményez a többi versenyzőhöz képest.

Volt még egy dolog, ami károsan befolyásolta a siklóernyős pilóták teljesítményét. A helyi időjárási viszonyok messze nem hasonlítottak az Európában megszokottakhoz. Rendkívül hamar és szeszélyesen változott a levegő összetétele, ami az irányításban és a pontos célrészállásban komoly hátrányt jelent. Az a jelenség viszont egységesen sújtotta az egész mezőnyt. Előre nem lehetett kiszámítani, hogy milyen körülmények lesznek a cél fölött. A világbajnok és a világranglista vezető is a mezőny közepére, végére esett vissza ennek következtében. A szerencsefaktor vagy a negatív előjelű szerencsefaktor most nagy százalékban befolyásolta a versenyzők eredményét. Talán pont e miatt válogatták be ezt a versenyszámot a Világbajnokságok programjába, mivel így ez egy kívülállónak látványosabb, érdekesebb verseny.

9. A válogatott mellett dolgozó szakemberek munkájának értékelése.

Mivel a siklóernyős célrasszállás a repülésen belül is egy specifikus ágazat, igen nehéz szakembert találni a versenyzők képzésére, fejlesztésére. A Magyar csapatnak Ónodi Miklós a szövetségi kapitánya. A lehetőségeihez mértén próbál segíteni a válogatott keretnek a gyakorlásban, de ez inkább a siklóernyők csörléssel történő feljuttatására vonatkozik. Magyarokanizsán (Szerbia) tartott több edzőtábort a felkészülő pilótáknak, ahol naponta 20-30 felszállást is végrehajtottak a pilóták. Az alap technikák elsajátítása után viszont minden pilóta egyedül szokott készülni a leszállásra. Egyedül Bolyán Anikó technikáján segítet fejleszteni többször Kaszás Sándor, mivel egy teljesen új siklóernyővel gyakorolt és versenyzett a Világjátékokra.

10. A felkészülés és az világjátékokon megvalósult szereplés során kapott sportegészségügyi-tudományos segítség nyújtás értékelése.

A siklóernyős pilóták a Légügyi Hatóság álláspontja szerint II. egészségügyi alkalmassági kategóriának megfelelő szinttel kell rendelkeznie. Ennek ellenére a kötelező orvosi vizsgálat sorozaton minden Világjátékokra utazó pilóta részt vett. Mivel ehhez a sporthoz nem kell komolyabb fizikai erőnlét, valamint emellett állóképesség, így fizikális szempontból nem tudott segíteni az orvosi csoport. De viszont a pszichológiai teszt során rendkívül hasznos tanácsokat kaptak a pilóták a versenyfeladat előtt és alatt használt mentális és koncentrációs alkalmazásokkal kapcsolatban. Ezeket, ha nem is sikerült minden helyzetben alkalmazni, de komoly eredményjavulást eredményezett.

11. Egyéb tapasztalatok a világjátékokon, észrevételek, javaslatok.

A versenyzőink fokozottan igyekeztek a feladatra koncentrálni, de a gyakori indokolatlan várakoztatás a felszállások előtt nehezítette dolgukat. A siklóernyős és ejtőernyős programokat koordináló hivatalos FAI delegáció, sok kritikát kapott mindkét versenyszám résztvevőitől. A tervezett 9 futamból is csak 6 futam valósult meg. A nemzetközi szabályokat szelektálva alkalmazták, így előfordult olyan is, hogy az egyik csapat a szabályok be nem tartása miatt visszalépett a versenyzéstől, ezzel tiltakozva a verseny szervezői ellen.

A siklóernyős célrasszálló csapat nevében szeretnénk köszönetet mondani a Magyar Olimpiai Bizottságnak a felkészülésre nyújtott támogatásért és a Világjátékokon való részvétel biztosításáért. Sportágunk komoly szakmai elismeréseket kapott a hazai repülés társadalomban, és azzal, hogy Magyar pilóták kijutottak a Világjátékokra érezhetően megnőtt a versenysport utáni érdeklődés. Bízunk benne, hogy a következő években ezt a lendületet kihasználva a Magyar célrasszálló sportot a világ legjobbjai közé tudjuk emelni, fejleszteni.

Tisztelettel: Bolyán Anikó és Kaszás Sándor

Debrecen 2013-08-13